

Dėl Pelno mokesčio įstatymo komentaro

VMI informuoja, kad parengtas Pelno mokesčio įstatymo 2 str. 8 d. 1 ir 2 punktų bei 38³ straipsnio apibendrintų komentarų pakeitimai.

Apibendrintame komentare atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimai, kadangi pasikeitė tam tikrų sąvokų numeracija bei pakoreguotos nuostatos, susijusios su papildomo kredito įstaigų pelno apmokestinimo taisyklių taikymu (pagal pirminę komentaro redakciją, buvo taikoma apmokestinant 2020, 2021 ir 2022 metų pelną, pakeitus Pelno mokesčio įstatymą – taikoma neribotai).

Projektai

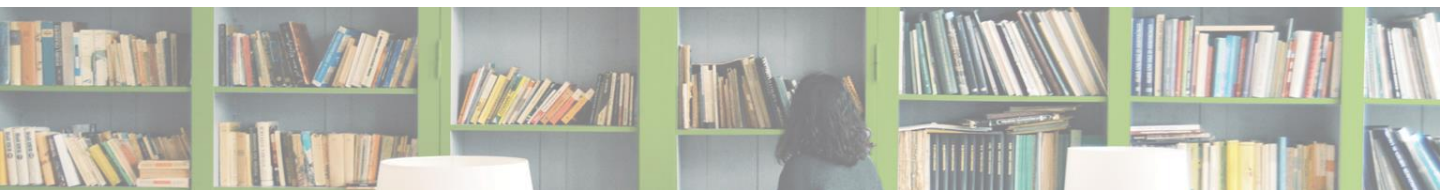
Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ)

Parengtas PMĮ 2 str. 16² dalies pakeitimo projektas, kuriuo keičiama Lietuvos hibridinio subjekto apibrėžtis, patikslinant valdymo dalies reikalavimą (valdymo kontrolės procentinės dalies), vietoj „daugiau kaip 50 procentų“ nustatant „50 procentų ar daugiau“.

Minėtas pakeitimas siūlomas, kadangi 2022 metų birželio mėn. Lietuvai pateiktame Europos Komisijos oficialiame pranešime Nr. EUP(2022)10199 dėl Direktyvos (ES) 2016/1164 perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje Europos Komisija laikėsi nuomonės, kad Direktyvos (ES) 2016/1164 ga str. 1 dalis dėl atvirkštinių pasinaudojimo šalių mokesstinės tvarkos

neatitikimais atvejų taikoma, kai susiję subjektai, kurie nėra ES valstybės narės rezidentai mokesčių tikslais, tiesiogiai arba netiesiogiai valdo 50 procentų ar daugiau hibridinio subjekto balsavimo teisių, kapitalo dalies arba teisių į pelną dalies.

Viena vertus, džiugu, kad PMĮ pakeitimo projektas parengtas gana operatyviai (praėjus keliems mėnesiams po Europos Komisijos pranešimo gavimo), kita vertus gaila, kad ne visos iš Europos Komisijos gaunamos pastabos įgyvendinamos taip greitai – vis dar nėra priimti PVM įstatymo pakeitimai dėl prievolės registruoti PVM mokėtojais susijusiems asmenims, nors Europos Komisijos oficialus pranešimas buvo gautas 2021 m. liepos mėn. (plačiau 2022 m. liepos 15–28 d. apžvalgos 3 psl.).



Parengtas [PMĮ 2 ir 46¹ straipsnių pakeitimo projektas](#), kuriuo koreguojama investicinio projekto lengvata. Siūloma, kad minėta lengvata būtų taikoma vykdant investicinį projektą savaiminio ekonominio augimo požymių turinčioje savivaldybėje.

Savaiminio ekonominio augimo požymių turinti savivaldybė apibrėžiama kaip savivaldybė, kurios didelę teritorijos dalį užima ekonominės veiklos koncentracijos „karštoji teritorija“, nėra reikšmingų vidinių netolygumų (ekonominės veiklos koncentracijos žemų reikšmių klasterių) ir kurios plėtrą lemia vienas iš šių išorinių veiksnių metropolinės teritorijos aglomeracijos procesas arba transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) pagrindinių uostų grupei priklausančio uosto veikla.

Taip pat siūloma, kad vienetas, kurio praėjusio mokesčio laikotarpio bendros pajamos neviršija 10 000 000 eurų, ir vykdamas investicinį projektą savaiminio ekonominio augimo požymių neturinčioje savivaldybėje, apmokestinamąjį pelną galėtų sumažinti per mokesčio laikotarpį, už kurį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas mažinamas, faktiškai patirtoms išlaidoms.

Apmokestinamasis pelnas galėtų būti sumažintas tik per 2023–2025 metų mokesčius laikotarpius patirtomis išlaidomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal dabar galiojančio investicinio projekto lengvatą, apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas tik per 2009–2023 metų mokesčius laikotarpius patirtomis išlaidomis. Taigi 2023 m., jeigu būtų priimtas šis PMĮ pakeitimo projektas, pirminės lengvatos taikymo terminas būtų sutrumpintas, taip pažeidžiant mokesčių mokėtojo teisėto lūkesčio principą.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

Parengti projektai:

[PVMĮ 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 125³ straipsniu ir jo pripažinimo netekusiu galios projektas](#), kuriuo siūloma iki 2023 m. gegužės 1 d. nustatyti 9 proc. lengvatinį PVM tarifą buitiniams vartotojams, kaip jie apibrėžti Energetikos įstatyme, tiekiamai elektros energijai. Taip pat siūloma laikinai iš valstybės biudžeto dengti PVM, apskaičiuotą už tiekiamą elektros energiją, 9 procentinių punktų PVM tarifo dydžiu (nuo 9 iki 0 procentų skirtumas).

Siūlomas taikymas nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. faktiškai patiektoms prekėms.

[PVMĮ papildymo 125³, 125⁴ straipsniais ir jų pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas](#), kuriais siūloma laikinai iš valstybės biudžeto kompensuoti PVM, apskaičiuotą už šilumos energiją ir karštą vandenį, 9 procentinių punktų PVM tarifo dydžiu (nuo 9 iki 0 procentų skirtumas).

Tokia tvarka būtų taikoma nuo 2022 m. spalio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. ir nuo 2023 m. spalio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. faktiškai patiektoms prekėms.

Šį projektą Vyriausybė prašys Seimą svarstyti skubos tvarka.

Atsižvelgdama į šį PVMĮ pakeitimo projektą, Finansų ministerija parengė [Vyriausybės nutarimo „Dėl Pridėtinės vertės mokesčio kompensavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą](#), kuriuo siūloma nustatyti PVM kompensavimo iš valstybės biudžeto tvarką už 2022–2023 metų šildymo sezonu faktiškai patiektas prekes. Apraše nurodoma, kad tiekėjai – prekes tiekiantys PVM mokėtojai – prekių tiekimą įforminančiuose apskaitos dokumentuose nurodytą šių prekių kainą (įskaitant PVM) turės sumažinti suma, atitinkančia 9 procentinių punktų PVM tarifo dydį.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Parengtas [GPMĮ 20 straipsnio pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma pakeisti neapmokestinamąjį pajamų dydį:

- metinis NPD būtų lygus gyventojų metinėms pajamoms, jeigu gyventojų metinės pajamos neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumos;
- kai gyventojų metinės pajamos viršys minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumą, metinis NPD negalėtų būti didesnis negu suma, apskaičiuota pagal šią formulę:

dvylika minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių – $0,34 \times$ (gyventojų metinės pajamos – dvylika minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių).

Taip pat siūloma suvienodinti NPD socialiai pažeidžiamiems asmenims bei įtvirtinti kintanti dydį, lygų minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieno dydžio ir vieno minimalių vartojimo poreikių krepšelio dydžio sumai.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Taip pat yra parengtas alternatyvus [GPMĮ 20 straipsnio pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma:

- padidinti maksimalų mėnesio NPD nuo 540 iki 625 eurų (metinis NPD didėtų nuo 6 480 iki 7 500 eurų), tačiau tik tiems gyventojams, kurių mėnesio pajamos neviršija 1 926 eurų (maždaug vieno 2023 metams projektuojamo vidutinio darbo užmokesčio);
- taikant NPD gyventojams, kurių pajamos viršija minėtą sumą, būtų išlaikytas šiuo metu taikomas NPD.

Kartu siūloma proporcingai didinti ir neįgaliesiems bei riboto darbingumo asmenims taikytiną fiksuotą NPD.

Kaip nurodoma šio projekto aiškinamajame rašte, dėl šio siūlymo pajamos į rankas didėtų asmenims, uždirbantiems iki maždaug vieno vidutinio darbo užmokesčio, ir nesikeistų daugiau uždirbantiems asmenims, ši priemonė tikslingai prisidėtų prie piniginio skurdo ir pajamų nelygybės lygio Lietuvoje mažinimo, kartu išlaikant efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą.

Pagal pateiktus skaičiavimus, priėmus pakeitimus, asmens, uždirbančio minimalią mėnesio algą (**MMA**), mėnesio pajamos į rankas padidėtų 83,55 euro (įskaitant ir paties MMA didėjimo poveikį), uždirbančio 1 000 eurų asmens pajamos padidėtų 21,92 euro, o uždirbančio 1 926 eurus ir daugiau – nesikeistų

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Vis tik reiktų pastebėti, kad nors pakeitimas pagal antrąjį GPMĮ projektą prisidėtų prie vidutinį darbo užmokestį gaunančių asmenų pajamų didėjimo, didesnes pajamas (kad ir vidutinį darbo užmokestį viršijančias minimaliai) papildomos naudos iš šio pakeitimo neturės (t. y. jų pajamos nepadidės, jeigu nepasikeis darbo užmokesčio dydis), nors išlaidos dėl energetinių išteklių bei kasdienio vartojimo prekių kainų augimo jiems taip pat didėja. Taip pat minėti pakeitimai nepaveiks ir asmenų, užsiimančių individualia veikla.



Dėl Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo (MVGII)

Parengtas [MVGII 6, 7, 8, 11 straipsnių pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti didesnio mokesčio tarifą, taikomo už nedeklaruotą ar deklaruotą mažesnę, negu išgautą, gamtos išteklių kiekį ir (ar) be leidimo išgautą gamtos išteklių kiekį, koeficientą 10 sumažinti ir 1, 2 ir 3 prieduose nustatytus tarifus dauginti iš koeficiento 2. Kaip nurodoma aiškinamajame rašte, pakeitimas teikiamas įvertinus taikomą teismų praktiką, kuri rodo, kad jei asmuo kreipiasi į teismą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (AAD) skirto didesnio mokesčio tarifo sumažinimo, dažnu atveju teismo sprendimais AAD taikomas koeficientas 10 sumažinamas iki 1,5 ar 2.

Be to, siekiant mažinti administracinę naštą verslui, siūloma atsisakyti mokesčio už naudingąsias iškasenas, vandenį ir gruntą deklaracijų teikimo ir mokesčio mokėjimo kas ketvirtį, pereinant prie metinio mokesčio deklaravimo ir mokėjimo.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl metinės PVM deklaracijos FR0516 formos

Parengtas VMI viršininko [įsakymo „Dėl Metinės pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos FR0516 formos ir jos priedų FR0516A bei FR0516B formų užpildymo taisyklių patvirtinimo“](#) pakeitimo projektas.

Projekte panaikinamas nebeaktualus FR0516 formos priedas FR0516B forma. Kaip perteklinė ir teisės akte neskelbtina informacija, panaikinami Metinės pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos FR0516 formos ir jos priedų FR0516A bei FR0516B formų užpildymo pavyzdžiai. Taip pat, atlikti kiti, su šių formų pildymu, susiję pakeitimai ir papildymai.

Dėl prašymo pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams (ir) arba politinėms partijoms

Parengtas VMI viršininko [įsakymo „Dėl Prašymo pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams \(ir\) arba politinėms partijoms FR0512 formos užpildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“](#) pakeitimo projektas.

Projekte numatoma, kad prašymai skirti pajamų mokesčio dalį, taip pat tokių prašymų tikslinimai galės būti atliekami iki birželio 30 d. (buvo iki rugpjūčio 20 d.).

Be to, nustatoma, kad pajamų mokesčio dalis pagal gyventojų pateiktą prašymą pervedama nuo kito mokestinio laikotarpio, einančio po to mokestinio laikotarpio, už kurį skiriama pajamų mokesčio dalis, liepos 1 d. iki lapkričio 15 dienos.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.



Dėl Akcizų įstatymo

Parengtas [Akcizų įstatymo 34 straipsnio pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti, kad pardavėjas turi teisę taikyti savo nustatytą cigarečių pardavimo antkainį (pagal dabartinį reguliavimą – cigaretės negali būti parduodamos už didesnę kainą negu didžiausia mažmeninė kaina, nurodyta ant pakuotės).

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad tokio pakeitimo tikslas yra padėti smulkiam ir vidutiniam verslui ypač kaimiškose vietovėse išgyventi dabartinį sunkmetį, kurį sukėlė energetikos kainų didėjimas.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2022 m. spalio 1 d.

Pranešimas

Finansų ministerija informuoja, kad [Lietuva ir Lenkija sutarė stiprinti bendradarbiavimą mokesčių srityje](#).

Abiejų valstybių finansų ministrės pasirašė susitarimą, kuris įgalins šalis aktyviau bendradarbiauti mokesstinėje srityje, keistis informacija ir gerąja praktika, siekiant stiprinti kovą su sukčiavimu ir mokesčių vengimu, ypač PVM srityje.

Kaip nurodoma pasirašytame susitarime: „Lietuva ir Lenkija siekia užtikrinti, kad nauji skaitmeniniai verslo modeliai būtų veiksmingai apmokestinami, taip preventyviai užkertant kelią galimam neskaidrumui.“

Kadangi visas susitarimo tekstas dar nėra prieinamas, belieka laukti detalesnių teisės aktų projektų, kurie, tikimės, atskleis tikslesnes bendradarbiavimo kryptis ir įgyvendinimo būdus.

